

מיומנויות נמוכות של העובדים בישראל – סיבות ומשמעויות

כנס אלי הורוביץ לכלכלה וחברה

פרופ' נתן זוסמן
מנהל חטיבת המחקר, בנק ישראל
יוני, 2017

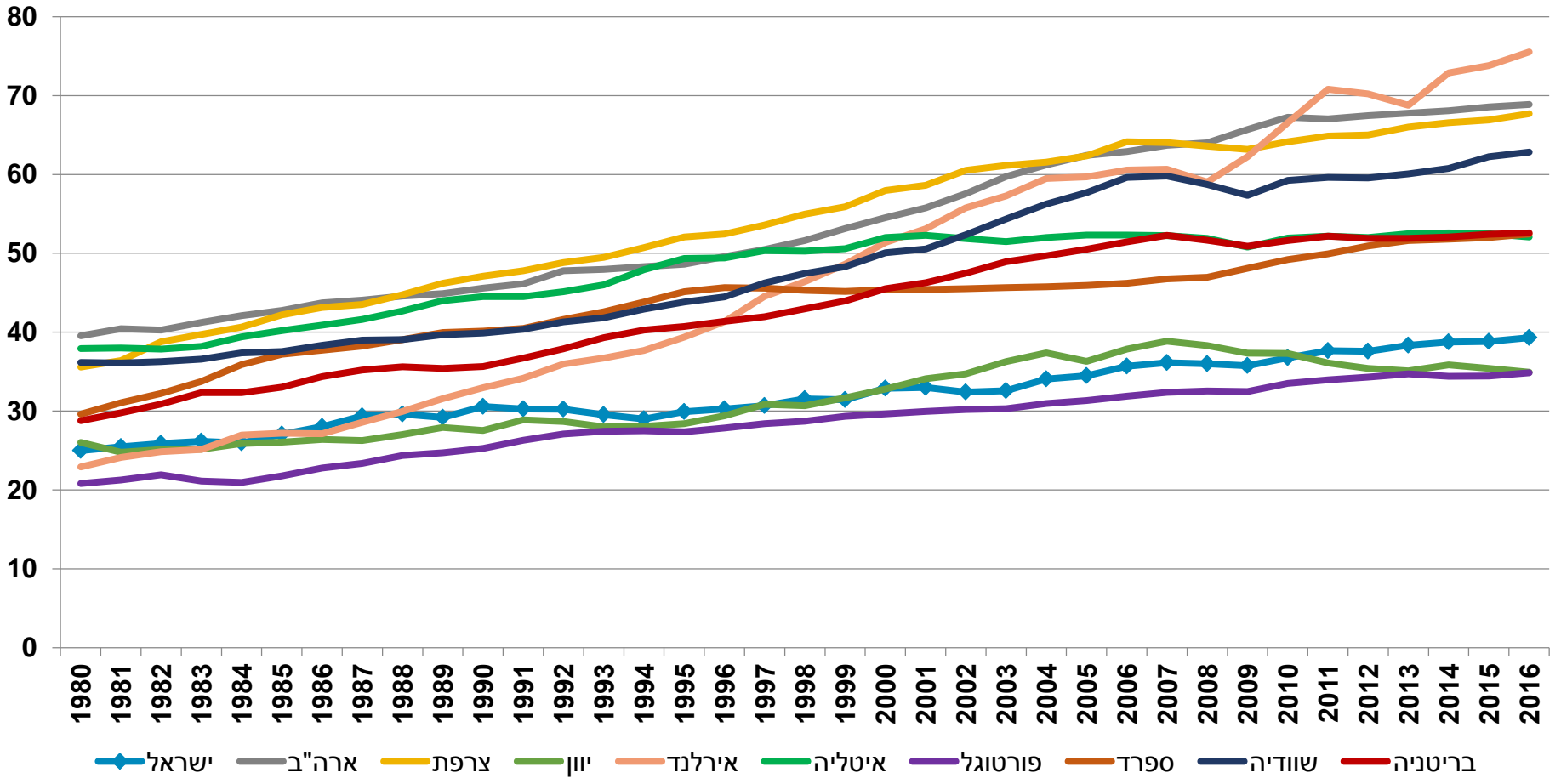

הבעיה

התוצר לשעת עבודה בישראל נמוך לעומת המדינות המובילות ואינו סוגר את הפער מזה ארבעה עשורים

התוצר לשעת עבודה בהשוואה בין-לאומית
(1980-2017, PPP דולרים, מחירים קבועים של 2011)

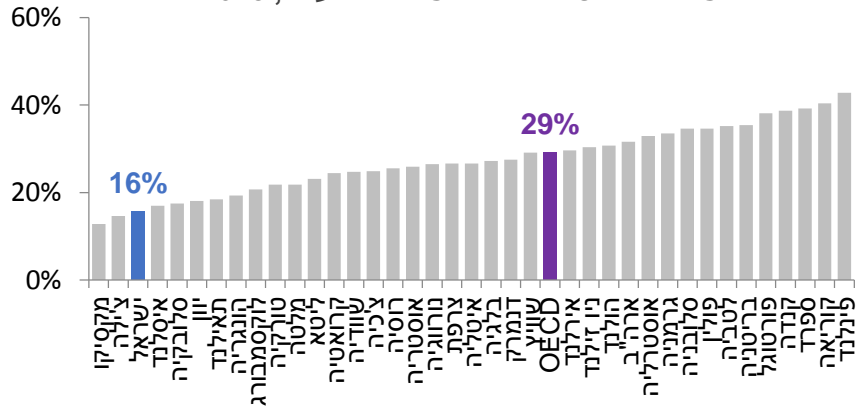

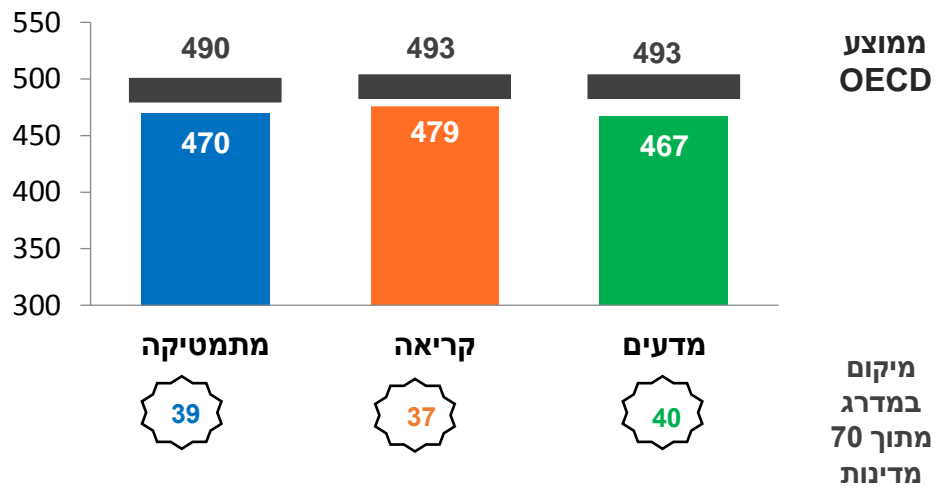
מדוע הפער אינו נסגר?

בהשוואה למדינות המפותחות רמת ההישגים בחינוך בישראל נמוכה במיוחד; אי-השוויון גבוה במיוחד

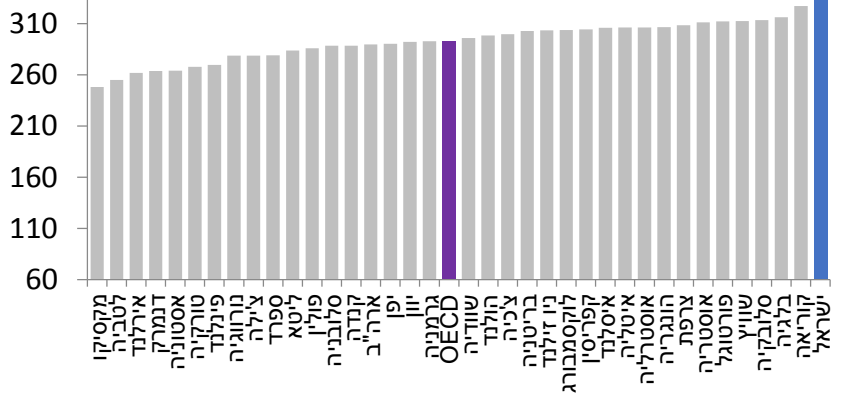
אחוז התלמידים מן הרבע התחתון של התפלגות התנאים הסוציו-אקונומיים ששיגים ציונים מן הרבע העליון של התפלגות ההישגים במחני פיזה במדעים, 2015

הישגי ישראל באוריינות קריאה, מתמטיקה ומדעים במבחן פיזה, 2015

הפערים בהישגי התלמידים במבחן פיזה במתמטיקה, 2015

כמה בקבוקים יש בשני הארגזים המלאים?

PIAAC

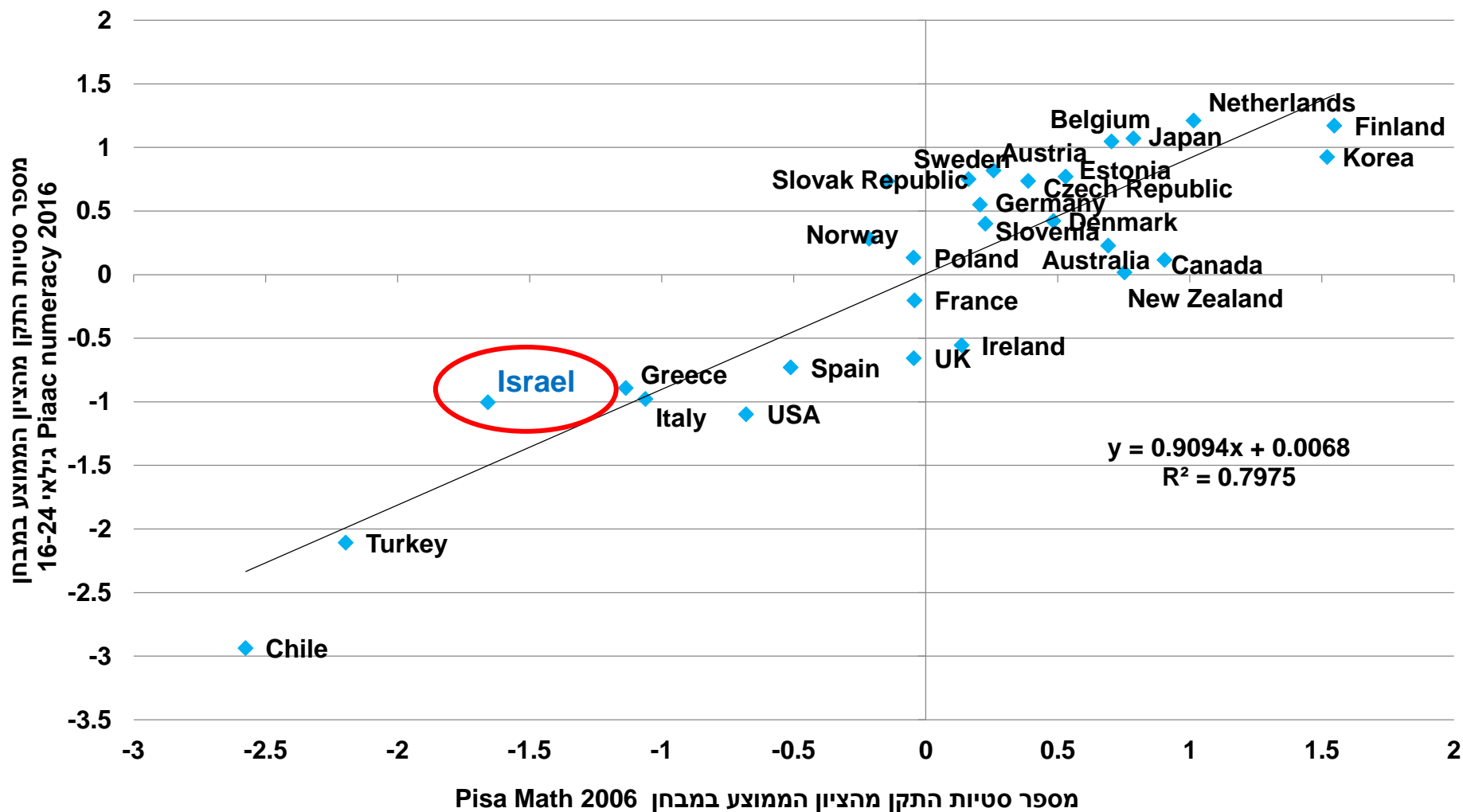
Look at the photograph. Using the number line, give your answer to the question below.

In total, how many bottles are in the two full cases?

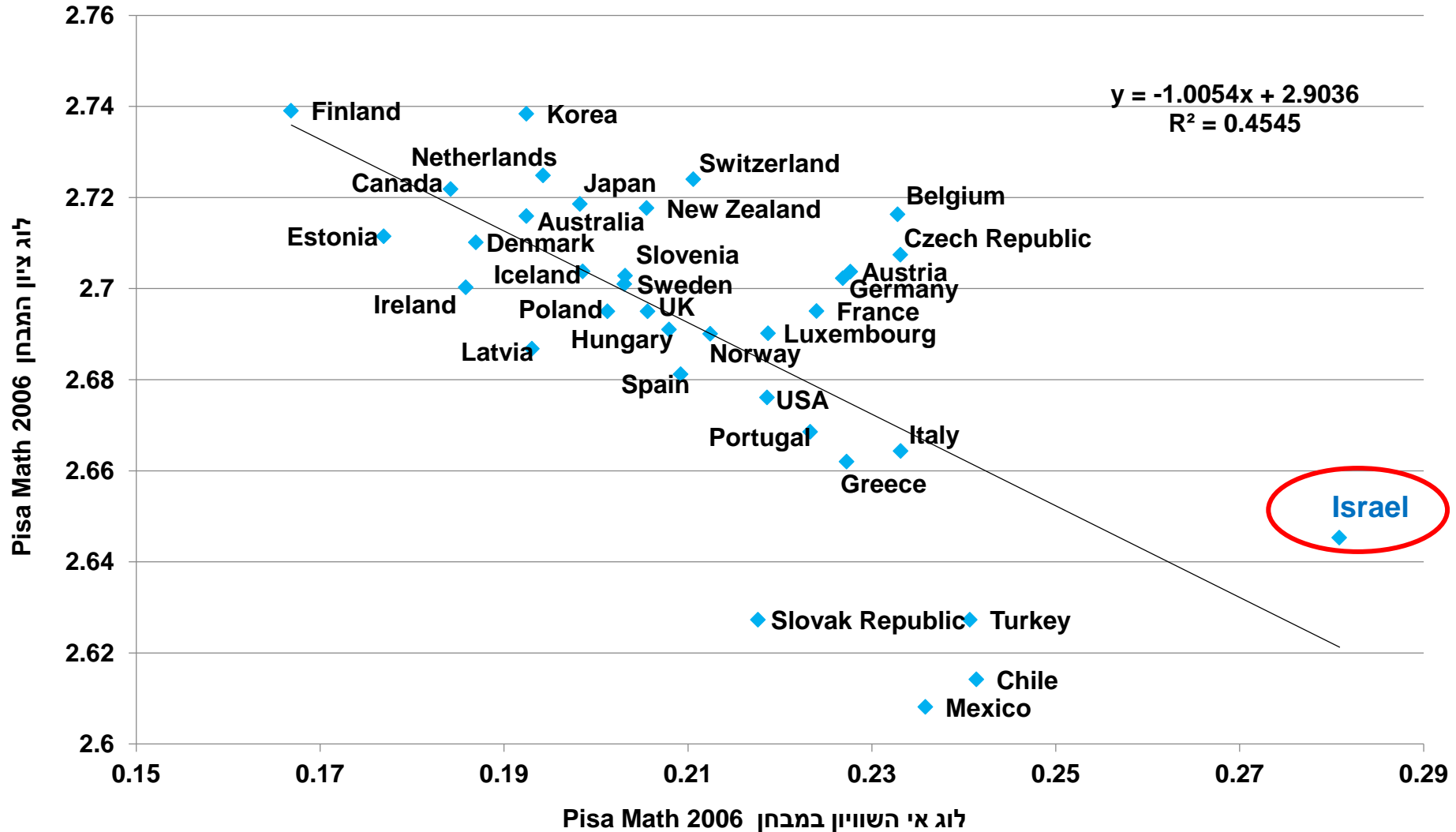
Next

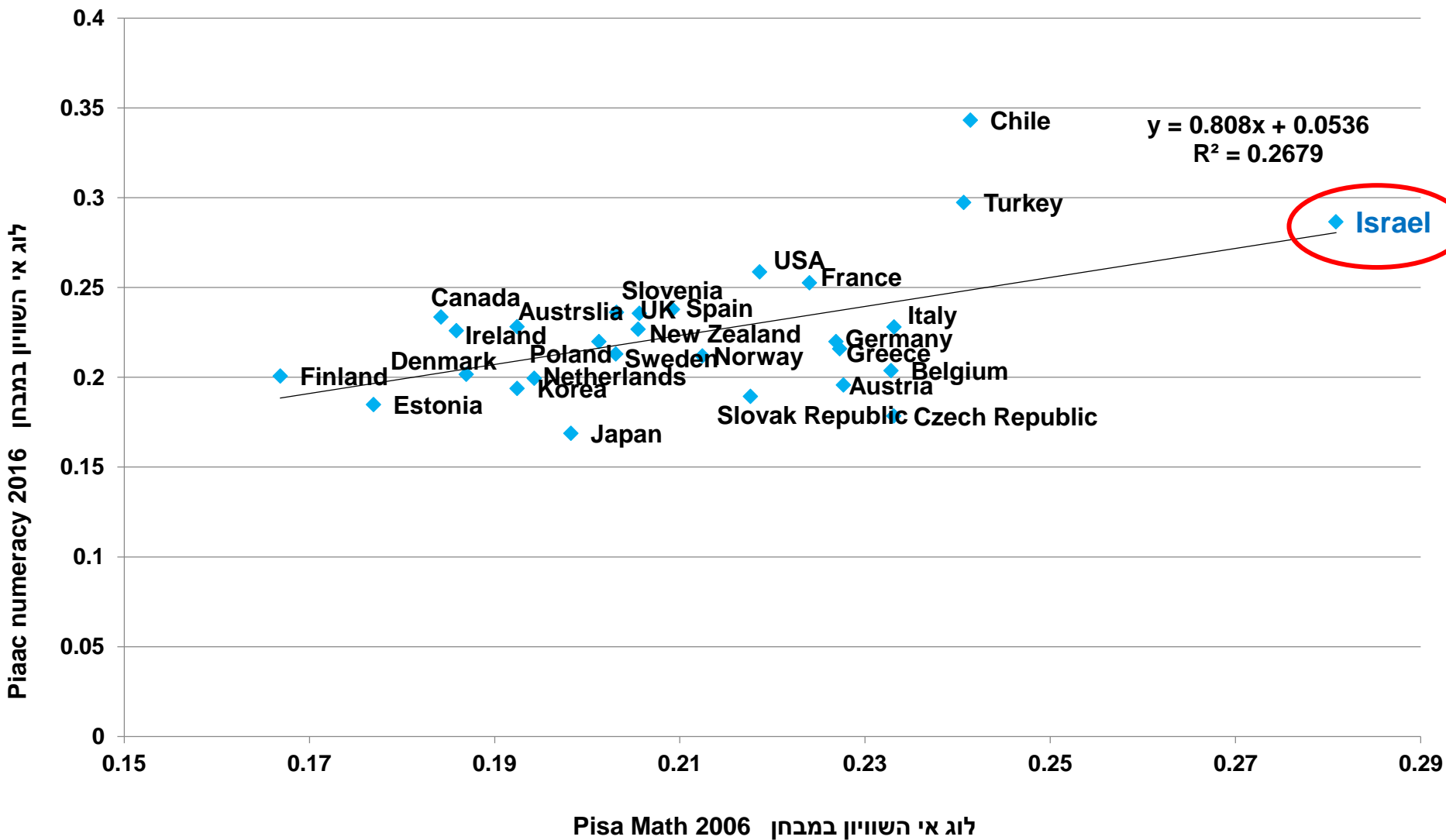
המשך ישיר בין הישגי התלמידים במבחן הפיזה במתמטיקה בגיל 15 לבין מבחני המיומנות – פיאאק – בגיל העבודה

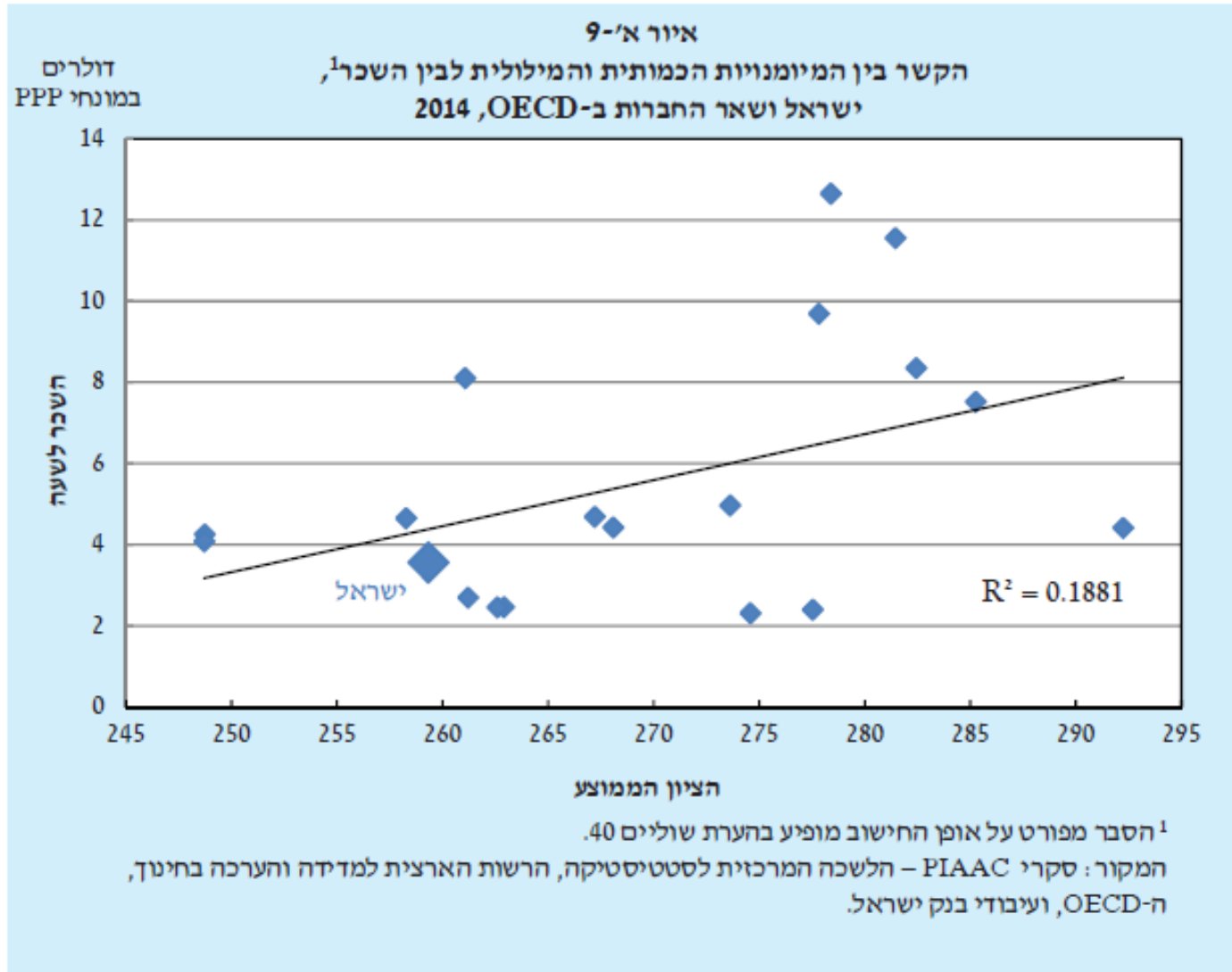
אי שוויון גבוה ביכולות המתמטיות מתואם עם רמה נמוכה בהן

מתאם גבוה בין אי-השוויון בהישגים במתמטיקה בבית הספר התיכון ובין אי-השוויון במיומנויות כמותיות בשוק העבודה

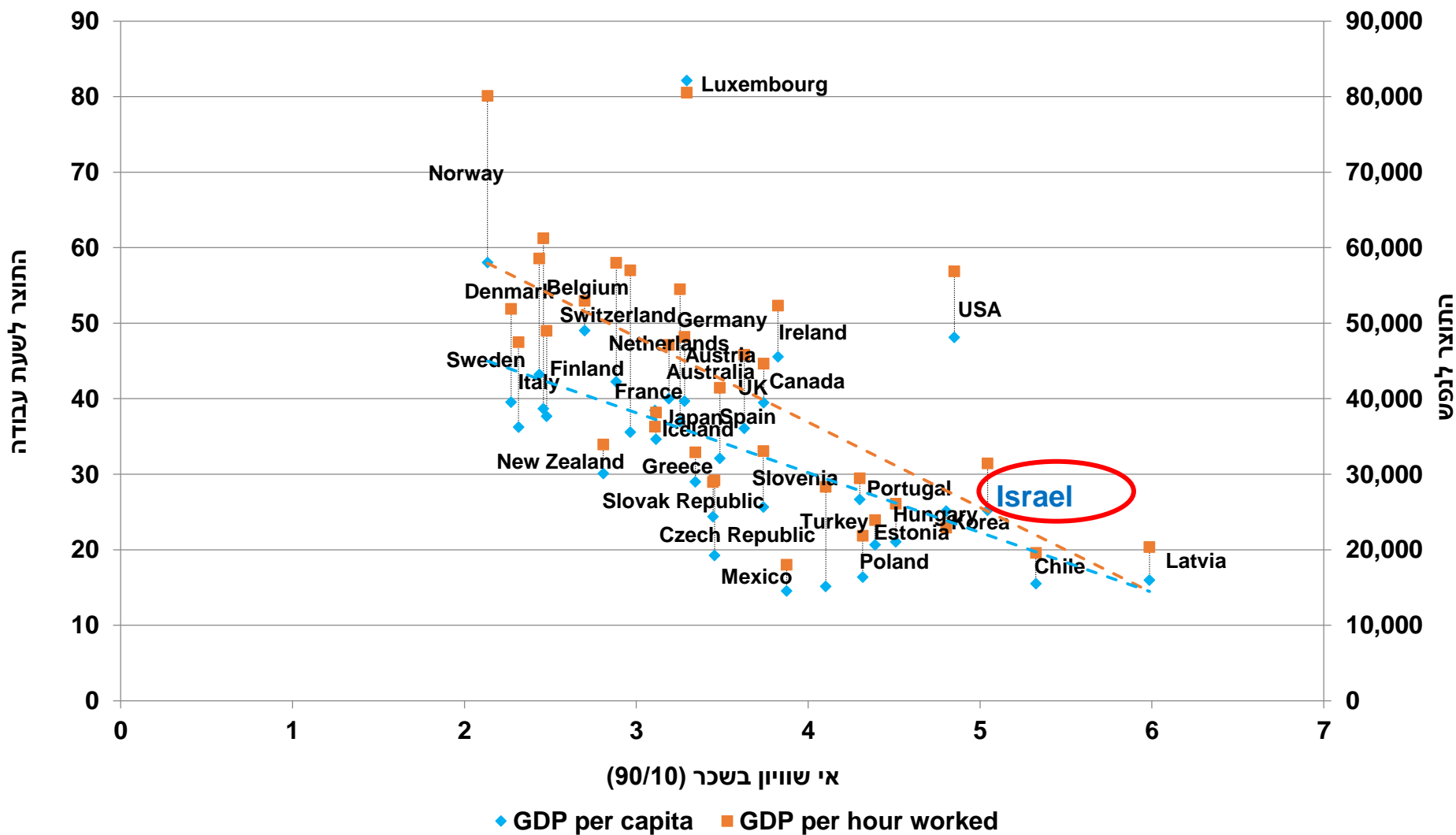

השכר הנמוך בישראל בהשוואה למדינות מפותחות אחרות מתואם עם הפער לרעת ישראל באיכות ההון האנושי

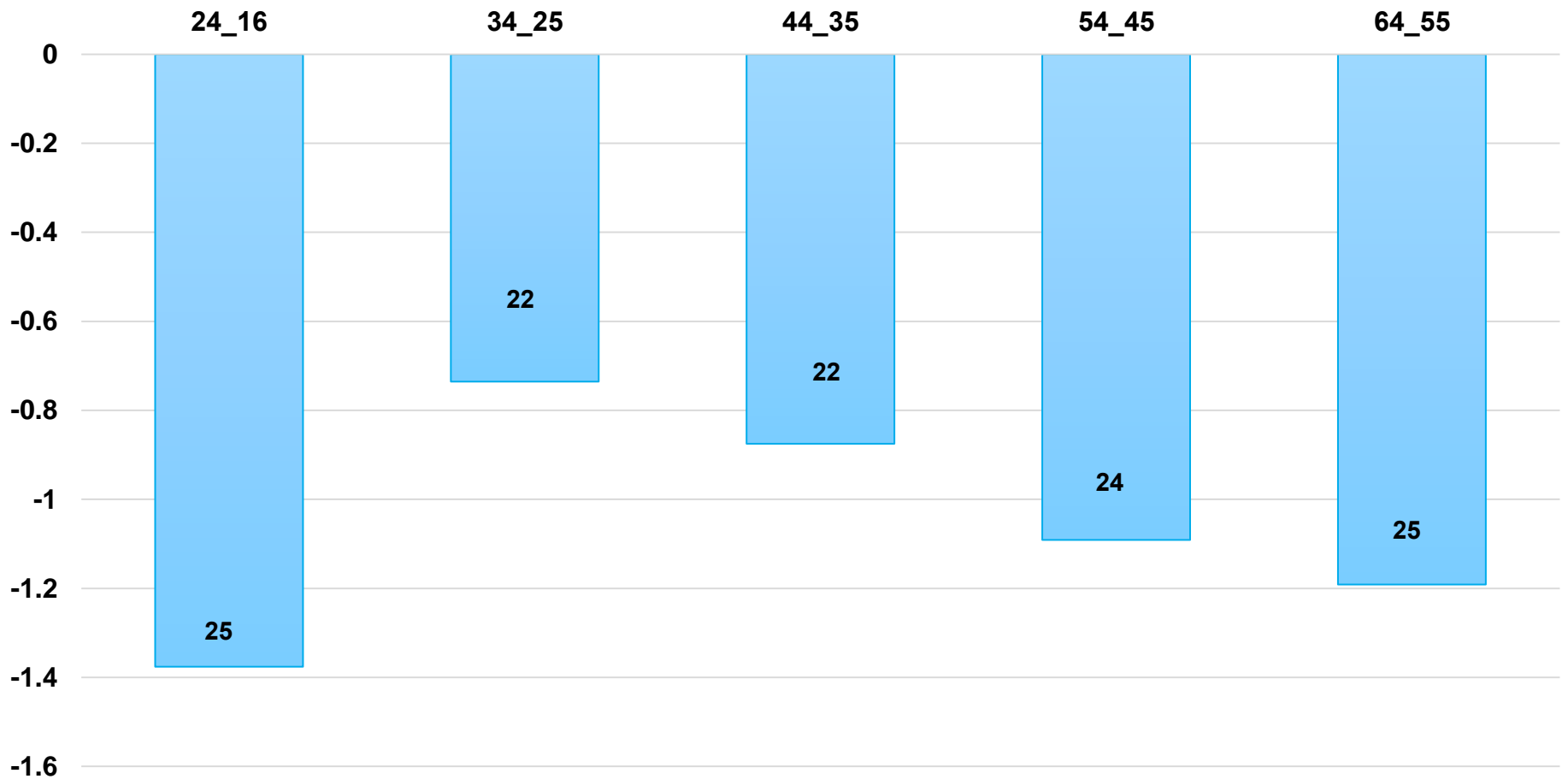

ככל שאי השוויון בשכר גדול, פריון העבודה והתוצר לנפש

נמוכים (2006, PPP זולרים, מחירים קבועים 2010)

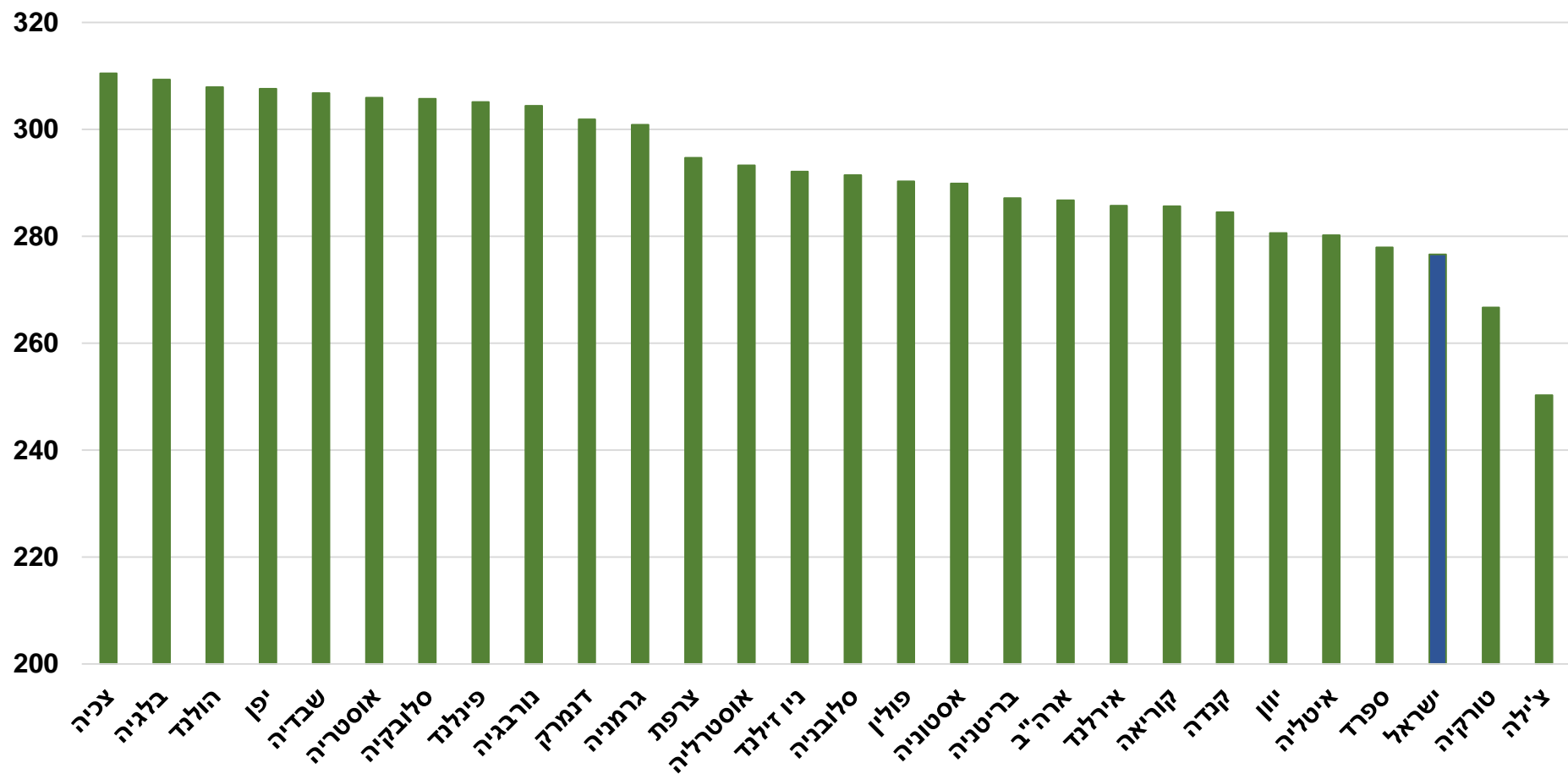
מיקום ישראל (מתוך 26 מדינות) ומרחק במונחי סטיות תקן של תוצאות מבחן
ה- Piaac numeracy 2016, לפי קבוצות גיל

המיומנויות המתמטיות של בעלי השכלה על-תיכונית בישראל

הן מן הנמוכות ב-OECD

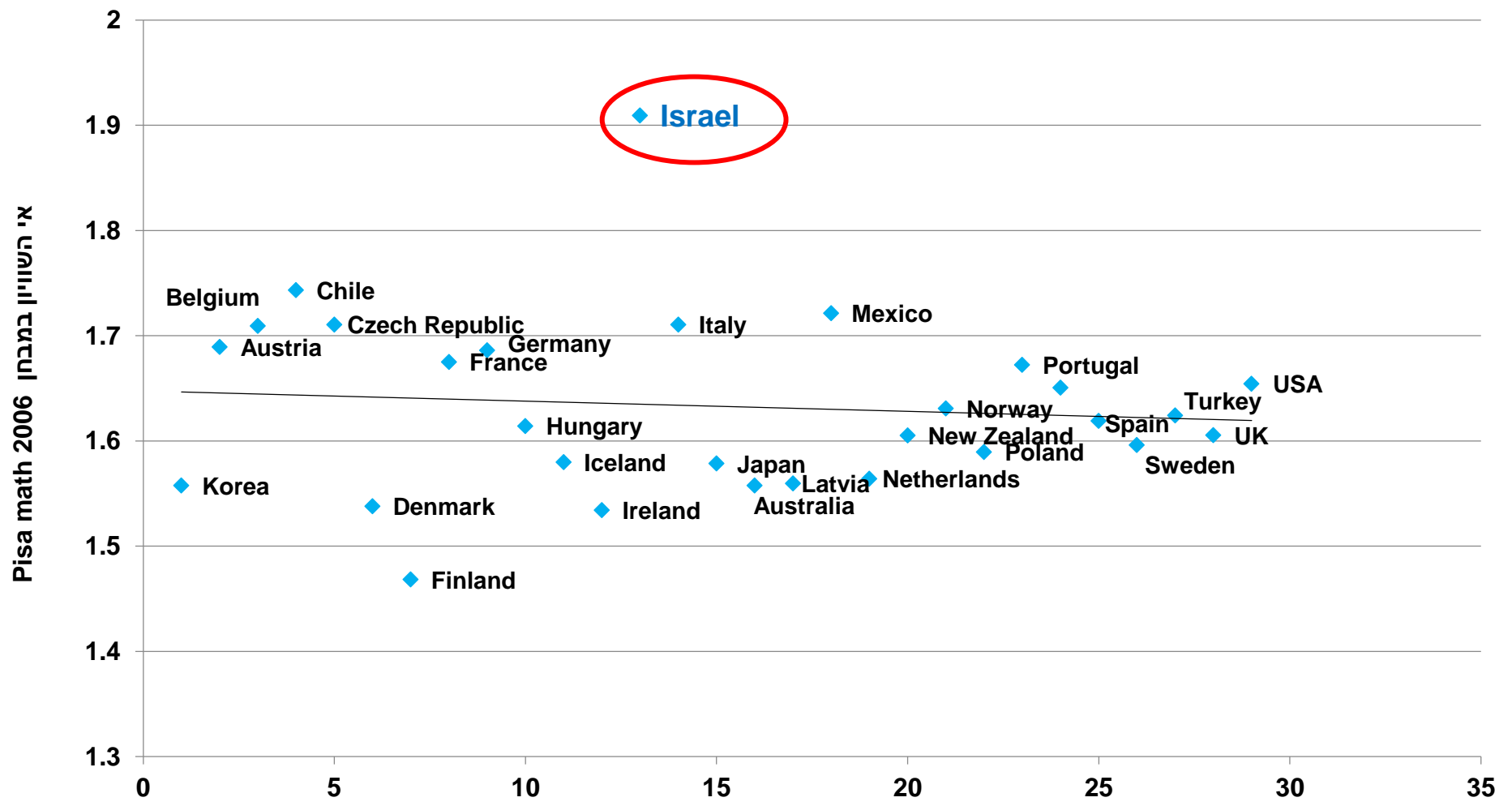
ציון במיומנות מתמטית במבחן ה-Piaac Numeracy 2016 לבעלי השכלה שלישונית, גילאי 25-64

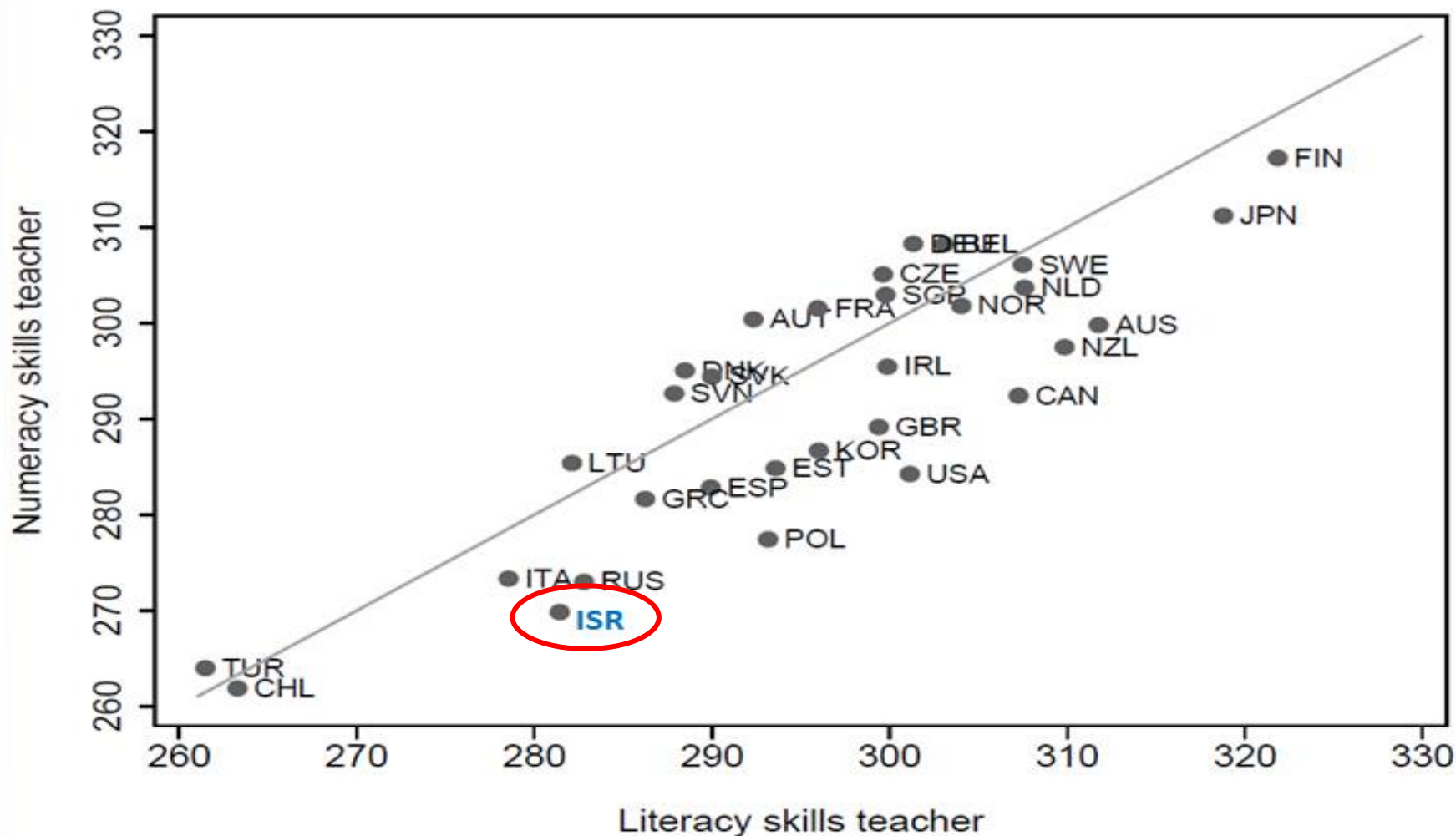

גורמים להישגים הנמוכים בחינוך

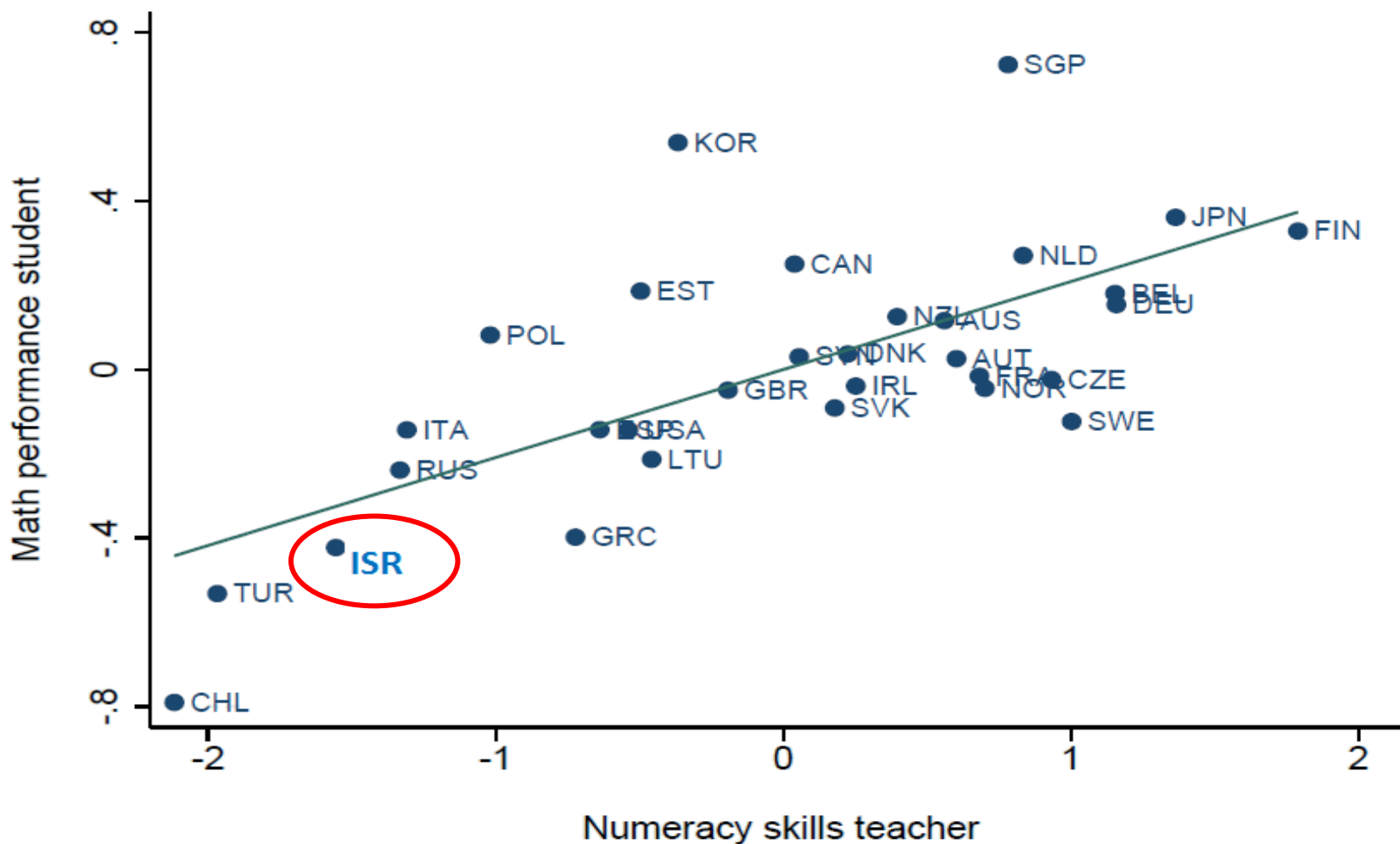
אי השוויון בהישגים מתמטיים של תלמידי בתי"ס בישראל חריג,
למרות שההוצאה לחינוך לתלמיד תיכון ב-2006 קרובה למוצע ה-OECD

מיומנויות המורים בישראל הן מן הנמוכות ב-OECD

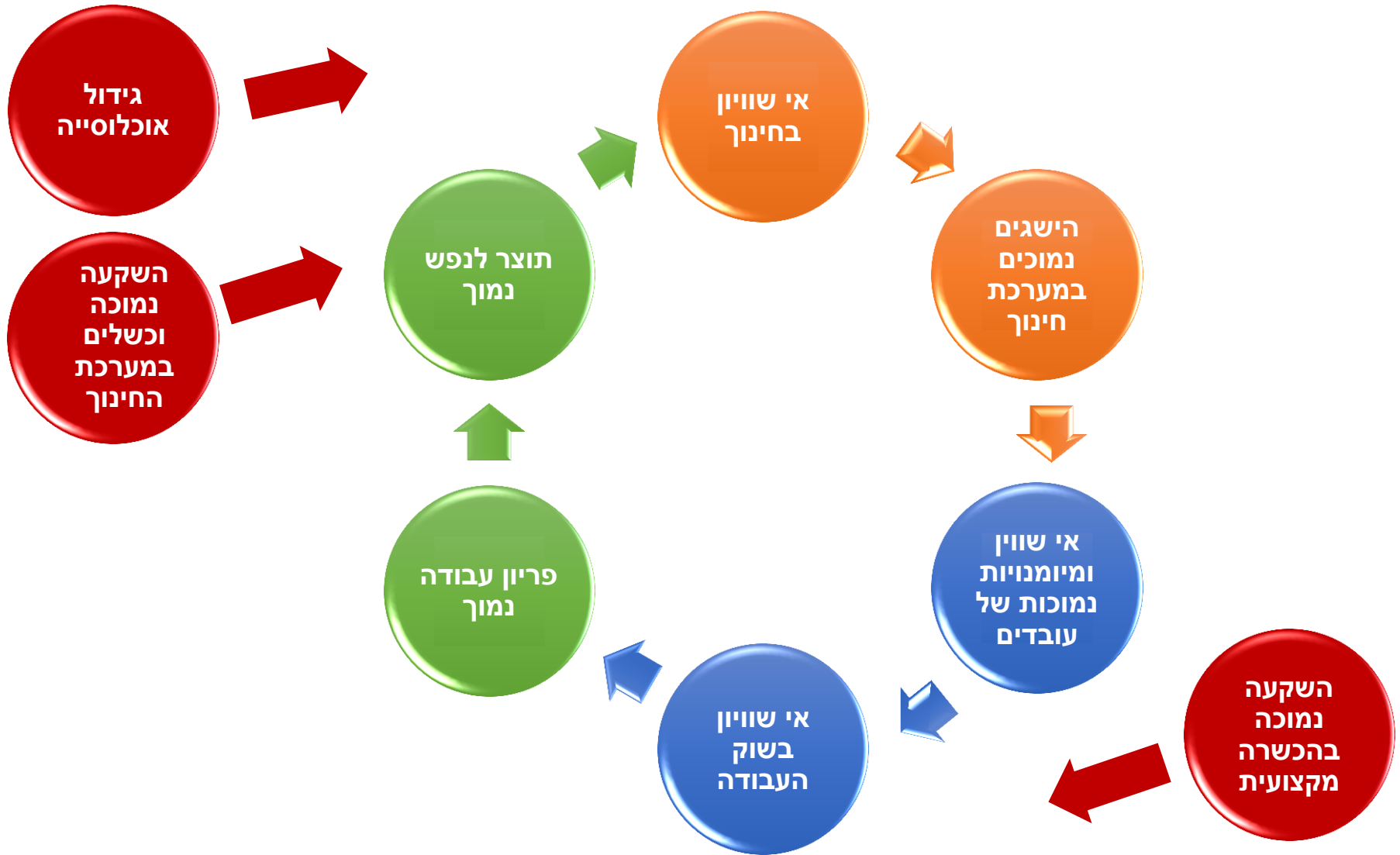

קיים קשר חזק בין מיומנויות המורים למיומנויות התלמידים

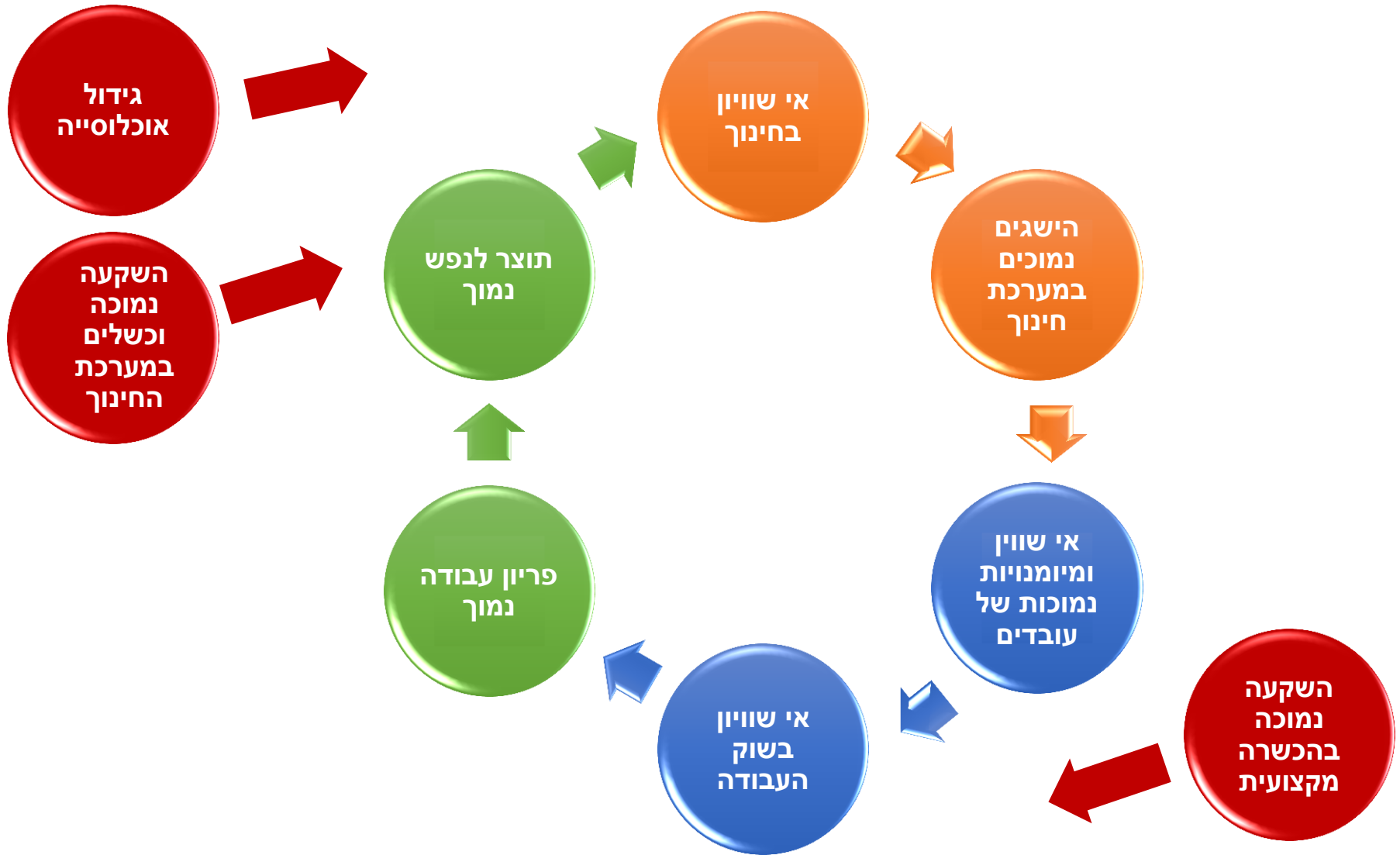

coef = .20897443, (robust) se = .03883733, t = 5.38

סיכום: מעגל של פיגור?

סיכום: מעגל של פיגור?

- מה לעשות:
- מערכת החינוך חייבת לפעול לצמצום האי שוויון במיומנויות!
- איד?
- הפניית מורים בעלי מיומנויות גבוהות לצמצום הפערים במיומנויות הילדים.

תודה